

Euroopa Liidu
Nõukogu

Luxembourg, 12. oktoober 2015
(OR. en)

12880/15

COAFR 294
RELEX 796
ACP 137
DEVGEN 181
ASIM 114
JAI 736
COPS 304
MAMA 160
COWEB 104

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 12. oktoober 2015

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 12789/15

Teema: Nõukogu järelused rände kohta
– Nõukogu järelused (12. oktoober 2015)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu poolt 12. oktoobril 2015 toimunud 3416. istungil vastu võetud nõukogu järelused rände kohta.

Nõukogu järeldused rände kohta**Välisasjade nõukogu, 12. oktoober 2015**

1. Enneolematut rände- ja pagulaskriisi, millega EL praegu silmitsi seisab, iseloomustab segarändevoogude järsk suurenemine Vahemere idaosa ja Lääne-Balkani rändeteel koos pideva vooga Vahemere keskosa rändeteel. Lääne-Balkani riigid on olnud ühe suureneva surve all, samal ajal kui teised ELi partnerid ja naaberriigid,¹ eelkõige Jordaania, Liibanon, Türgi ja Iraak, kes on võtnud vastu suurema osa Süüria pagulastest ja Iraagi riigisisestest põgenikest, on kandnud kriisi põhiraskust.
2. Selle sunnitud ümberasumise keskseks põhjuseks on kriisid meie naabruskonnas ja kaugemal, mida võimendavad teised negatiivsed tegurid nagu vaesus, inimõiguste rikkumised ja vähene sotsiaal-majanduslik areng, ning mis kinnitab vajadust ELi välispoliitikas rände- ja varjupaigaküsimuste tervikliku ja tasakaalustatud käsitlemise järele. Nõukogu tervitab sellega seoses liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi (edaspidi „kõrge esindaja”) ning komisjoni 9. septembri ühisteatist „Pagulaskriisi lahendamine Euroopas: ELi välistegevuse roll” ning selles esitatud meetmeid kui edasise töö alust. Sellega seoses kinnitab nõukogu taas oma täielikku pühendumust inimõigustele, sealhulgas naiste ja tüdrukute ning teiste haavatavate isikute ja rühmade olukorrale.

¹ Mõiste „riik” või „piirid” kasutamine käesolevates nõukogu järeldustes ei tähenda riikluse tunnustamist.

3. Nõukogu kinnitab oma pühendumust võtta kasutusele kõik asjakohased vahendid ja poliitikameetmed ning toetada jõupingutusi, mille eesmärk on käsitleda rändevoogude algpõhjuseid, eelkõige konflikte, poliitilist ebastabiilsust, inimõiguste rikkumisi, vähest sotsiaal-majanduslikku arengut, sealhulgas töövõimaluste puudumist, nõrka juhtimist ja kliimamuutusi. Sellega seoses toetab nõukogu jätkuvalt selliseid ÜRO diplomaatilisi algatusi, mille eesmärk on leida lahendusi konfliktidele Süürias ja Liibüas, tuginedes kõrge esindaja, komisjoni ja liikmesriikide jõupingutustele.
4. Nõukogu kinnitab taas, et tähtis on teha tihedat koostööd esimeste varjupaigariikide ning päritolu- ja transiidiriikidega, et tegeleda koos selle ühise väljakutsega.

Sellega seoses tuleb nõukogu meelde kõrge esindaja, komisjoni ja liikmesriikide tegevust Jordaaniale, Liibanonile, Türgile ja Lääne-Balkani riikidele antava toetuse suurendamiseks. Nõukogu väljendab heameelt 8. oktoobril 2015 Luxembourgis toimunud Vahemere idaosa ja Lääne-Balkani rändetee teemalise kõrgetasemelise konverentsi tulemuste üle, kiidab heaks konverentsi deklaratsiooni ning kutsub üles seda kiiresti ja täielikult rakendama ning võtma sellega seonduvaid järelmeetmeid.

5. Nõukogu leiab, et on oluline tõhustada ELi ja Türgi koostööd pagulaste toetamisel ja rände teemal ning jääb ootama Türgiga sõlmitavat kokkulepet osana vastastikustel kohustustel põhinevast terviklikust tegevuskavast. Nõukogu toetab käimasolevat tööd, mille eesmärk on tegevuskava koostamine, ning jääb ootama selle arutamist, et saavutada selle suhtes kokkulepe.
6. Nõukogu väljendab heameelt otsuse üle suurendada oluliselt hiljuti Süüria kriisile reageerimiseks loodud Euroopa Liidu piirkondliku usaldusrahastu (nn Madadi rahastu) rahastamist enam kui 500 miljoni euro suuruse ELi panusega, millega kaasnevad panused ELi liikmesriikidelt ja teistelt riikidelt. Tehakse ettepanek laiendada rahastu kohaldamisala Lääne-Balkani riikidele.

7. Nõukogu tuletab meelde, et tähtis on pidada laiaulatuslikku dialoogi Aafrika päritolu- ja transiidiriikidega rändajate ja varjupaigataotlejate voogude ühiseks haldamiseks, tegutsedes partnerluse, omaluse ja ühise vastutuse vaimus. Nõukogu tervitab sellega seoses Euroopa Ülemkogu eesistuja, komisjoni presidendi ja ELi nõukogu eesistuja poolt tihedas koostöös kõrge esindajaga tehtud jõupingutusi 11.–12. novembril toimuva Valletta tippkohtumise ettevalmistamisel ning innustab kõiki asjaosalisi leidma terviklikke ja tasakaalustatud lahendusi ning tegema olulisi edusamme tegevuskava kavandi kõikides prioriteetsetes valdkondades. Nõukogu jääb ootama tegevuskava kavandi koostamise varajast lõpuleviimist ja rõhutab mõlema poole puhul kõige kõrgemal tasandil osalemise tähtsust.
8. Nõukogu kutsub sellega seoses üles tegema tihedamat koostööd Aafrika partneritega ELi ja Aafrika kontinentaalse rände- ja liikuvusdialoogi, ELi piirkondlike strateegiate (Sahel, Aafrika Sarv, Guinea laht) ja dialoogide (Rabat, Hartum) ning Cotonou partnerluslepingu kaudu, selleks et tegeleda ühiselt praeguste väljakutsetega humanitaarabi, arengupoliitika ja -abi kaudu, samuti tegema jõupingutusi eesmärgiga tagada stabiilsus ja tugevdada vastupanuvõimet. Nõukogu tervitab samuti Aafrikas stabiilsuse tagamiseks ning ebaseadusliku rände ja põgenike probleemi algpõhjustega tegelemiseks mõeldud hädaolukorra usaldusrahastu loomiseks tehtud edusamme ning tuletab meelde vajadust suurendada selle rahastamist liikmesriikide täiendavate panuste kaudu.
9. Nõukogu toetab kõrge esindaja ja teiste asjaomaste Euroopa Komisjoni liikmete poolt tihedas koostöös liikmesriikidega peetavaid käimasolevaid kõrgetasemelisi rändealaseid dialooge võtmetähtsusega riikidega, mis asuvad peamistel Euroopasse viivatel rändeteedel. Neid kõrgetasemelisi dialooge, milles käsitletakse rände ja varjupaiga laiemat tegevuskava, tuleks pidada partnerluse vaimus ning need peaksid aitama leida hoobasid ja tõhustada koostööd eeskätt tagasivõtmise valdkonnas. Tuleks võtta kasutusele kõik vahendid tagasisaatmise ja tagasivõtmise valdkonnas koostöö suurendamiseks, seades seega tagasivõtmise kesksele kohale kõikides ebaseaduslike rändajate päritoluriikidega peetavates dialoogides.

Nõukogu kordab oma üleskutset komisjonile ja Euroopa välisteenistusele esitada kuue kuu jooksul ettepanek terviklike ja konkreetsetest vajadustest lähtuvate pakettide kohta, et tugevdada üldist koostööd kolmandate riikidega tagasivõtmise ja tagasisaatmise tulemuslikuks rakendamiseks. Need dialoogid on samuti oluliseks vahendiks Luxembourgis toimunud Vahemere idaosa ja Lääne-Balkani rändetee teemalisel kõrgetasemelisel konverentsil ja Valletta tippkohtumisel saavutatud tulemuste edasisel rakendamisel.

Sellega seoses võtab nõukogu eelkõige teadmiseks kõrge esindaja viljakad arutelud G5 Saheli välisministritega 17. juunil, Nigeriga 17.–18. septembril, Senegali ja Etioopiaga ÜRO Peaassamblee raames New Yorgis 29. septembril ning samuti eelseisvad arutelud Etioopiaga ning Aafrika Liidu komisjoniga Addis Abebas 20. oktoobril.

10. Nõukogu tervitab Euroopa rändeküsimuste kontaktametnike kiiret lähetamist ELi delegatsioonidesse, mis on tähtis panus peamiste partneritega tehtavasse koostöösse.
11. Nõukogu tervitab suuremat toetust ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile, Maaailma Toiduprogrammile ning muudele programmidele ja ametitele, nagu otsustati 23. septembril toimunud Euroopa Ülemkogu erakorralisel kohtumisel. Seoses sellega ja vastavalt komisjoni 9. septembri teatises esitatule kutsub nõukogu üles tugevdama veelgi koostööd peamiste rahvusvaheliste partnerite ja ÜROga, eelkõige ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR), ÜRO humanitaarasjade koordinaatsioonibüroo (UN OCHA), ÜRO Arenguprogrammi (UNDP) ning selliste organisatsioonidega nagu Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon (IOM) ja Rahvusvaheline Punase Risti Komitee (ICRC). Sel eesmärgil kutsub Euroopa Liit rahvusvahelist üldsust üles tõhustama oma jõupingutusi praeguse kriisi käsitlemisel.
12. Nõukogu kordab, et inimkaubitsemise ja inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetamisega tegelevate kuritegelike võrgustike vastane võitlus on endiselt prioriteet, ning tervitab üleminekut operatsiooni EUNAVFOR MED SOPHIA avamerel läbiviidavasse teise etappi, mis on sätestatud otsuse (ÜVJP) 2015/778 artikli 2 lõike 2 punkti b alapunktis i ning mis on oluline ja õigeaegne samm rändajate ebaseaduslikult üle piiri toimetajate ärimudeli lõhkumisel, ning tervitab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2240 vastuvõtmist 9. oktoobril. Nõukogu palub kõrgel esindajal jätkata tööd operatsiooni järjestikustesse etappidesse edasi liikumise võimaldamiseks.

13. Nõukogu tervitab samuti missiooni EUCAP Sahel Niger tõhustamist, mis võimaldab jätkata olulist tööd, mida tehakse Nigeri ametivõimude toetamiseks Nigerit läbiva ebaseadusliku rände ärahoidmisel, kontrollimisel ja haldamisel, eelkõige Agadezis, ning katseprojektina mõeldud mitmeotstarbelise keskuse kiiret loomist ja Nigeri valitsuse toetamist. Selle raames võiks uurida võimalusi tugevdada EUCAP Saheli missioone.
14. Nõukogu rõhutab, et Liibüa konflikti lahendamine on oluline kõikides jõupingutustes, mida tehakse Vahemere keskosa läbivate rändevoogude käsitlemisel, ning tuletab meelde, et EL on valmis andma taas Liibüa ametivõimudele toetust ebaseadusliku rändega tegelemiseks, eelkõige piirihalduse valdkonnas ja võitluses inimkaubanduse vastu.
15. Nõukogu toetab kõrget esindajat ja komisjoni töös, mida nad teevad jätkuvalt ülalnimetatud tegevuskava kiireks rakendamiseks, tihedas koostöös liikmesriikidega, ning kutsub neid üles tugevdama ELi rändepoliitika välist mõõdet, sealhulgas teiste rahvusvahelise kogukonna partneritega koostöö tegemise ning lähte- ja transiidiriikideks olevate kolmandate riikidega tehtava koostöö tõhustamise kaudu.
